

Starptautiskais tūrisma maršruts «Baltu ceļš»

10.12.2018.

Rucava

Interreg

Latvija–Lietuva

Eiropas Reģionālās attīstības fonds

EIROPAS SAVIENĪBA

Projekts Nr.LLI-187 “Starptautiskais tūrisma maršruts “Baltu ceļš””
INTERREG V-A Latvijas–Lietuvas pārrobežu sadarbības programma 2014.-
2020.gadam

Kāpēc?

- Palielināt ceļotāju skaitu un viņu uzturēšanās ilgumu reģionā
- Saprast novada unikalitāti, izcelt to un lepoties
- Vēsture – resurss (vai ar vēstures interpretēšanu varam pelnīt?)
- Iepriekš maz izmantota tēma tūrismā, tomēr saistoša tēma, kas atspoguļo baltu tautu vēsturi, tradīcijas un kultūru
- Ambīcijas – starptautisks, atzīts kultūras tūrisma maršruts

BALTU CEĻŠ

Šobrīd maršruts
iekļauj:
kuršu
zemgaļu
sēļu
kultūrvēsturisko
mantojumu

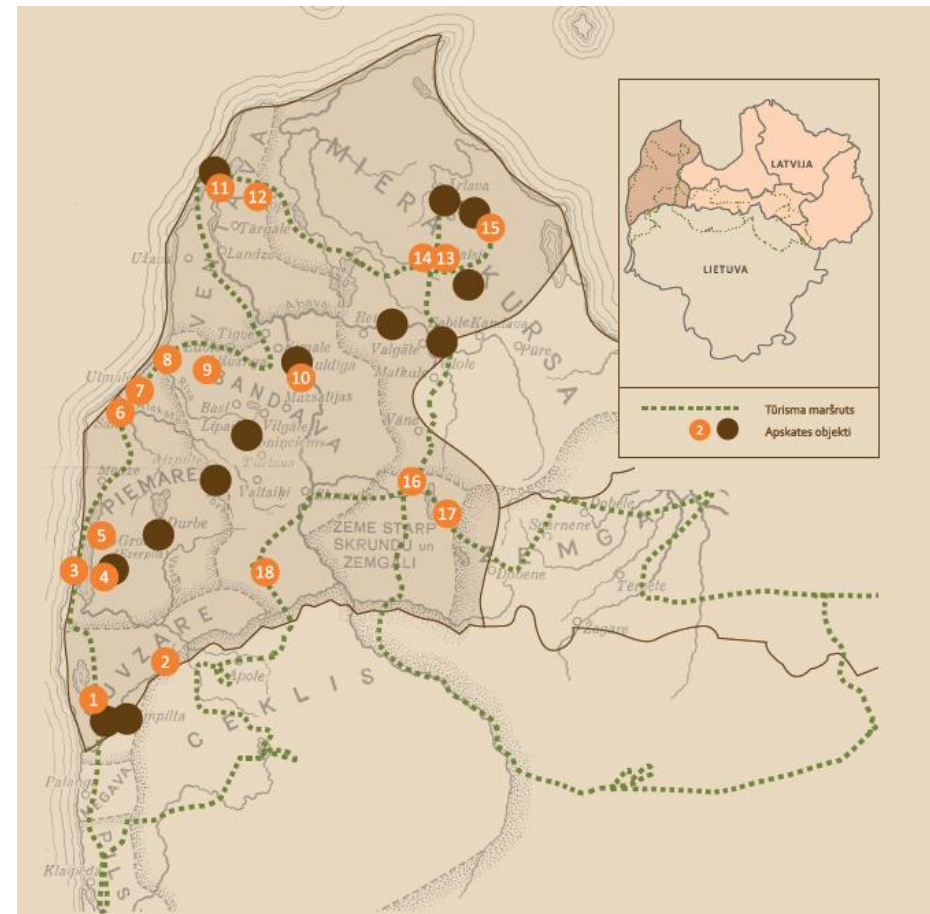

BALTU CEĻŠ

Kurzemē

- Etnogrāfiskā māja "Zvanītāji»
- Leju svētavots
- Dunikas purva taka
- Zirgu un tauru ganības Papes dabas parkā
- Liepājas amatnieku nams
- Liepājas muzejs
- Aktīvā tūrisma centrs „Kuršu Vikingu apmetne”
- Grobiņas arheoloģiskais ansamblis
- Durbes kaujas piemiņas vieta
- Kapsēdes dižakmens
- Kūpinātu zivju degustācijas Pāvilostā
- Ulmales bļodakmens
- Maizes ceptuve "Bērziņi" Jūrkalnē
- Dižgabala kalns un Spēlmaņu krogs Alsungā
- Veckuldīgas pilskalns
- Ventas rumba
- Ventspils muzejs
- Staldzenes stāvkrasts
- Grīžu Velna beņķis
- Talsu novada muzejs
- Talsu pilskalns un Vilkmuižas ezers
- Valdemārpils Elku liepa
- Krauju Lielais akmens
- Mežītes pilskalns
- Māras kambari
- Sabiles pilskalns
- Podnīca Kapelleru namā
- Bišu drava "Kāres"
- Embūte

Papes dabas parks

Foto: Ligita Laipeniece

Leju svētavots un Sventājas ieleja

Foto: Normunds Kaprano

Dunikas purva taka

Foto: Artis Gustovskis

Etnogrāfiskā māja «Zvanītāji»

Kā izvēlējamies objektus?

- Starptautisks maršruts – nav paredzētas investīcijas dabā – vajag reālus objektus
- Pārklāta lielākā daļa Kurzemē
- 100 objektu liste
- Apsekojumi – izvēlēto top objektu apstiprināšana

Pētījums

13.07.2018

PĒTĪJUMS PAR KURŠU VĒSTURI RAKSTUROJOŠIEM TŪRISMA RESURSIEM KURZEMĒ

Veikts pētījums par kuršu vēsturi raksturojošiem tūrisma resursiem Kurzemē jauna tūrisma maršruta "Baltu ceļš" izveidei.

Pētījuma materiāli pieejami šeit: https://ej.uz/Petijums_Kursi

---

Kur atrast informāciju?

http://www.kurzemesregions.lv/projekti/Latvijas_-_Lietuvas_programma/Baltu_cels

www.kurzemesregions.lv

```
graph TD; A[www.kurzemesregions.lv] --> B[Kurzemes plānošanas reģiona projekti]; B --> C[Latvijas-Lietuvas programma]; C --> D[Baltu ceļš];
```

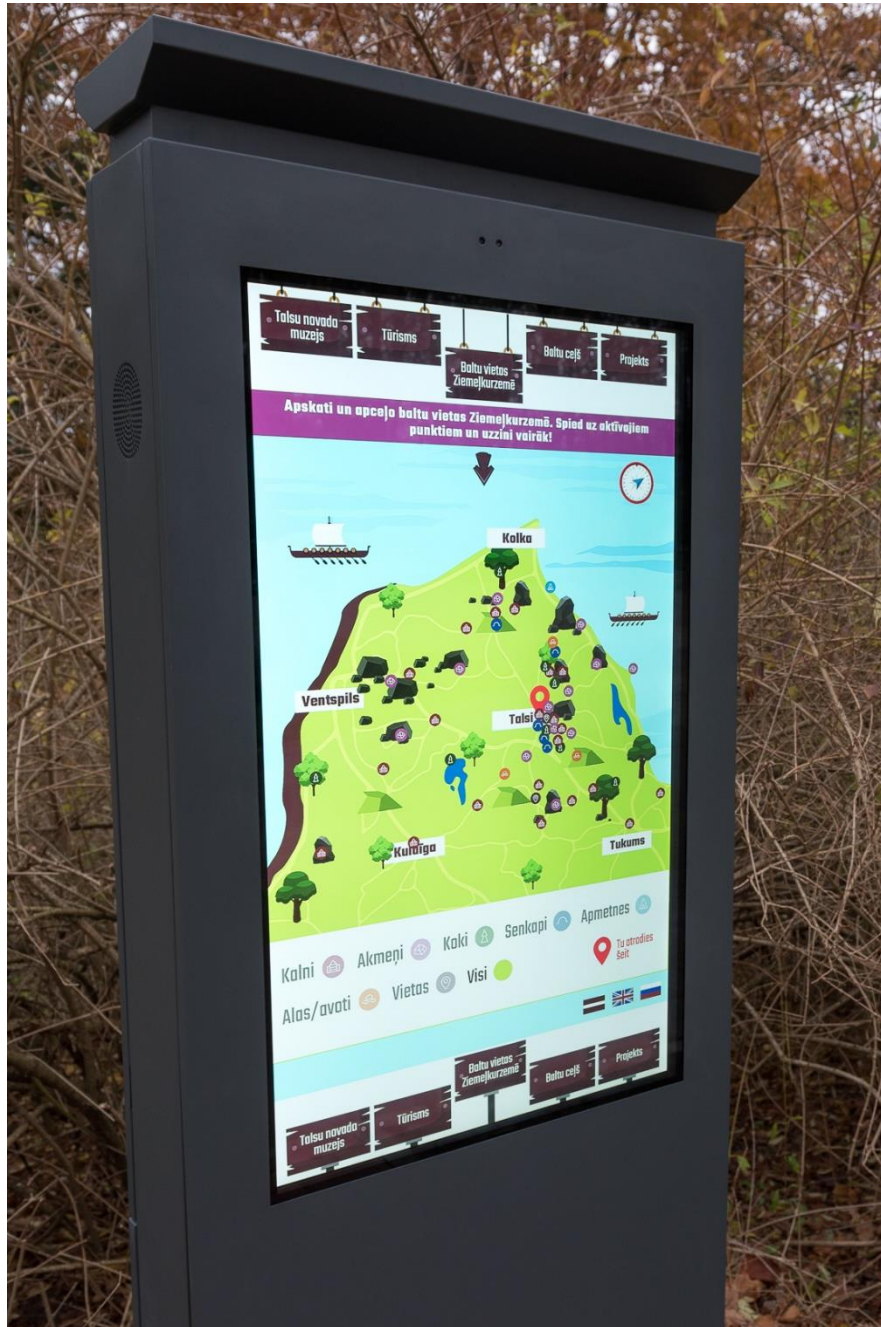
Kurzemes plānošanas reģiona projekti

Latvijas-Lietuvas programma

Baltu ceļš

Sagaidāmā vērtība jeb rezultāti

- Maršruta trasējums Kurzemē, tematiskie maršruti, stāsti, piesaistes vietas-objekti.
- **12 apmācību semināru cikls** tūrisma uzņēmējiem, speciālistiem u.c. interesentiem
- Talsu muzejā – jauns āra stends, kurā iekļauta informācija par Talsu novada un tuvējās apkārtnes pilskalniem, svētvietām un izveidota atraktīva, ar multimedīāliem risinājumiem papildināta arheoloģijas ekspozīcija par sākot no pirmajiem iedzīvotājiem līdz viduslaikiem
- Maršruta un piesaistes vietu mārketingš– brošūra, karte, žurnālistu braucieni, publikācijas, sižeti, dalība tūrisma izstādēs un informācija internetā

www.baltuceļš.lv / www.baltukelias.lt

The screenshot shows a web browser window displaying the website. The browser's address bar shows the URL baltukelias.lt/lv/. The website's header includes a search bar, navigation links (PAR MUMS, PROJEKTI, SAITES, KONTAKTI), and language flags (Latvian, Lithuanian, English). The main content area features the logos for "BALTU CEĻŠ" (a green horse) and "Interreg Latvija-Lietuva" (with the European Union flag). A weather widget displays the date and time as "2018 decembris 09 15:50 svētdien" and weather conditions as "1 °C, 5.7 m/s, migla". Contact information includes the phone number "+370 41 523 110", email "baltukelias@gmail.com", and address "Vilniaus g. 213 - 77, Šiauliai". A navigation menu below the header contains icons and labels for "MARŠRUTI KARTE", "PAR BALTIEM", "APSKATES OBJEKTI", and "GALERIJA". The main visual is a large landscape photograph of a river flowing through a lush green forest, with a small settlement visible on the right bank. A yellow arrow icon in the bottom right corner of the image indicates a scroll function. The footer contains the text "Tai yra tinklapio BETA versija – jei radote klaidų ar netikslumų, praneškite mums el. pašto adresu baltukelias@gmail.com". The Windows taskbar at the bottom shows the system tray with the time 15:51.

Ceļvedis un karte

KURŠU LOKS

Kurši bija viena no baltu maztautām, kura senatnē apdzīvoja Kurzemi un Lietuvas ziemeļrietumu daļu. Kurši skandināvu sāgās un hronikās atspoguļoti kā vareni karotāji un sirotāji, taču zināms, ka viņi bija arī zemkopji un lopkopji, un miera laikos saimniekoja savas laukos un tīrumos. Viņu dzīvesveida lielu lomu ieņēma ticība daudz dažādām dievībām, kuru labvēlībai tika veikti rituāli, izmantojot dažādas kulta vietas, piemēram, svētus akmeņus un kokus, svētbirzis un mežus. Lai arī kuršu maztautas sākami meklējami jau ap mūsu ēras 1. gadsimtu, lielākās pārmaiņas tās attīstībā, līdzīgi kā citviet Baltijā, saistāmas ar kristīgas misijas un krustnešu ierāšanos 12. gadsimta beigās un 13. gadsimtā. Tieši no šī laika dokumentiem zināms, ka Kurzemē bijušas deviņas zemes: Vanema, zeme starp Skrundu un Zemgali, Bandava, Ventava, Ceklis, Piemare, Duvzare, Megava un Pilsāts. Zemes pārvaldījuši vadopi ar saviem karapulkiem, un vienīgi Lamekīnam, kas dokumentos saukts par ģēniņu, piederējusi vara pār plašākiem nogabaliem. Kuršiem bija sava valoda, kas pilnībā izzuda 15.–16. gadsimtā.

KURŠI LATVIJĀ

APSKATES OBJEKTI

1

Zirgu un tauri ganības Papes dabas parkā. Sensenos laikos pirms cilvēks sāka aktīvi nodarboties ar lauksaimniecību, šie dzīvnieki bija ierasta Eiropas dabas sastāvdaļa, kas veicināja dabas daudzveidību un plāvu veidošanos. Parkā iespējams doties pastaigā gar Baltijas jūru vai garākā pārgājienā apkārt Papes ezeram, kur tā apkārtnē atrodas senas kulta vietas un vairāki dižakmeņi, viens no pazīstamākajiem – Ezerskolas upurakmens. Savvaļas zirgi un tauri skatāmi ezera austrumu krastā. Piejūrai raksturīgajā Papes Ķorņu ciema zvejniek-zemnieksētā „Vitolnieki” var apskatīt senas ēkas, darba rīkus, apģērbus un vairāki nekā 1100 gadus vecu vienkoča laivu.

📍 Rucavas un Nicas novads

GPS: „Vitolnieki” 56.140790, 21.037852,
ganības 56.19268, 21.08332,
Ezerskolas upurakmens 56.22638, 21.07148

🌐 www.pdf-pape.lv

2

Etnogrāfiskās mājas „Zvanītāji” saimniecības piedāvā pieredzēt senas tradīcijas mūsdienu interpretācijā. Tradicionālās kultūras programma „Rucavas goda mielasts” iepazīstina ar rucavnieku ēdieniem, kas idejiski pārmantoti no kuršu seniem – rupjmaizi, sklandraušiem jeb žograušiem, balto sviestu ar kartupeļiem. Patī māja saglabājusi savu senatnīgo izskatu ar lielu saimes istabu un mantejkskurteni ķeķi.

📍 „Zvanītāji”, Rucava, Rucavas novads

GPS: 56.161521 21.161599

3

Loļu svētavots jau kopš seniem laikiem pazīstams kā kuršu kulta vieta, kurā atstāti ziedojumi. Teika vēsta, ka avotiņš radies no ļaunu asarām, kad tie mēģinājuši aizkavēt vietējās meitenes levas precinieku, pārplūdinot Sventas upi. Tolaik gan mīlestība uzvarējusi un precinieks visus šķēršus pārvarējis, bet avots ar tam raksturīgo oranžo nokrāsu turpina padzirdīt gan vecus, gan jaunus ceļotājus.

📍 Rucavas pagasts, Rucavas novads

GPS: 56.152967, 21.222250

27

Podņica Kapellaru namā. Saldus ir sena apdzīvota vieta, kuras sākums meklējams kuršu pilskalnā, kas izteiksmīgi paceļas virs Saldus ezera. Pilsētā atrodas Kapellaru nams, kura pagrabstāvā darbojas keramiķa Arta Kleinberga „Podņica”, kur trauki tiek veidoti, ņemot vērā senas podniecības tradīcijas. Nama pagalmā atrodas svēpētās keramikas ceplis un regulāri notiek cepla atvēršanas pasākumi, ļaujot sajūst senā aroda praktiskās izpausmes.

📍 Kapellaru nams, Striķu iela 7, Saldus, Saldus novads
GPS: 56.66506, 22.40458

28

Bišu drava „Kāres”. Jau senos laikos Kurzemē bija tūkstošiem bišu jeb donu koku, no kuriem kurti ievāca medu. Bītenieks Jānis Vainovskis ar vairāk kā 20 gadu pieredzi biškopībā nodarbojas ar ceļojošo dravniecību, katrā sezonā vairākkārt pārvietojot ap 300 bišu saimes. Bišu drava „Kāres” piedāvā iespēju medus produkciju gan nobaudīt un iegādāties, gan piedalīties tās tapšanā.

📍 „Kāres”, Bīdones pagasts, Brocānu novads
GPS: 56.64019, 22.69121

SENĀ DRAVNIECĪBA

Senatnē bišu saimes apdzīvojušas gan dabisku, gan mākslīgi veidotu koku dobumus, un šie koki saukti par dravas vai dores priedēm. Medus bija vienīgais ēdiena saldinātājs. Tas izmantots arī medus dzēriena vai medaļus izgatavošanai. Bišu vasks bija īpaši vērtīga prece, un tolaik daudzas Rietumeiropas baznīcas apgaismotas ar vaska svečām, kas nākušas tieši no Baltijas. Mūsdienās ar biškopības amatu Kurzemē var iepazīties arī Laumu dabas parkā (www.laumas.lv) un mācību dravā Stropus „Cirvas Ķeņņos”.

29

Embūte. Ainauskajā Embūtes apvidū savulaik atradusies viena no varenākajām kuršu piltīm. Seno pilskalnu un ainavu iespējams izbaudīt izstaigājot dabas takas, apmeklējot Joda dambi un uzkāpjot skatu tornī. Induļa un Arijas ozols atgādina seno teikumu par latviešu „Romeo un Džuljetu”, kuru Rainis izmantojis par pamatu lugai „Indulis un Arija”. Ne mazāk slavena bijusi Embūtes vācu ordeņa pilsvieta, kuru ap 13. gadsimta vidu mēģinājis ieņemt lietuviešu karalis Mindaugs. Teika vēsta, ka pili nosargāt palīdzējis pats Jods, nobērdams tai priekšā aizsargvalni, kas mūsdienās zināms kā Joda dambis.

📍 Embūte, Valpodes novads
GPS: skatu tornis 56.509067, 21.817213,
Informācijas centrs 56.50584, 21.81918

29

ŠODIEN “KURZEMES ELKU KALNI. SENVĒSTURES TĒMAS IZMANTOŠANA TŪRISMĀ”

11.00

- Kurši Sventājā. Miķelis Balčus, Sventājas kuršu biedrības vadītājs, stāstnieks, vēstures zinātnis un pētnieks

12.00

- Kurzemnieku goda mielasts. Sandra Aigare, etnogrāfiskā māja “Zvanītāji”

13.30

- Kurzemes Elku kalni. Prof. Juris Tālivaldis Urtāns, vēsturnieks un arheologs, vēstures zinātņu doktors, habilitētais mākslas zinātņu doktors

15.00

- Kas ir svarīgi tūristam jeb mārketinga triki, lai piesaistītu tūristus. Aktīva ceļotāja un sabiedrisko attiecību eksperte Baiba Ābelniece

Nākamais seminārs – 10.janvārī Saldū

Seko līdzi: http://www.kurzemesregions.lv/projekti/Latvijas_-_Lietuvas_programma/Baltu_cels

Vai

Facebook: <https://www.facebook.com/kurzemesregions/>

Paldies!

Saziņai:

Aiva Jakovela

Aiva.jakovela@kurzemesregions.lv

Mob. 26315137

BALTU CEĻŠ